

ДОКЛАД

НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДЛС - ТРАКИЯ“

ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

През 2017 година няма отразени промени в собствеността, начина на ползването или функционалните категории на горите. По Заповед № РД 49-507/16.12.2016 година на Министъра на земеделието и храните площта на стопанството се увеличава с 271,7 ха. Тази промяна тепърва ще се отрази в ОГТ за 2017 година.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДЛС (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА, ДР.)

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП "ДЛС - Тракия" през изтеклата 2017 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти, поддръжка и ремонт на горски пътища.

1. Извършените лесокултурни дейности през 2017 година са както следва:

- Отгледни грижи в семепроизводствена градина – 50 дка.
- Разсадниково производство обхваща разсадник "Манастира", стопанисван от ТП "ДЛС - Тракия", който е със затихващи функции, т.е. предложен е за отдаване под наем.
- Почистване на площи за залесяване - 15 дка.
- Подготовка на почвата - 15 дка, от които механизирани - 0 дка, ръчна - 15 дка.
- Залесяване - 8 дка.
- Попълване на култури - 2,93 дка.
- Отглеждане на горски култури със следните операции: ръчно плевене и разрохкване на почвата в терасите, ръчно окопаване около тополовите фиданки, механизирано отглеждане в междуредията, косене на трева с ръчни инструменти, изсичане на издънки с ръчни инструменти до 3-год.възраст - 246,7 дка.
- Отгледни сечи без материален добив - 27 дка.
- Маркиране на ЛФ - 63 179 куб.м.
- Кастрене на тополови фиданки - 11,5 дка.
- Защита от болести и вредители и други повреди - 11,5 дка. Проведени са: наземна химична борба срещу листогризещи насекоми по тополите.
- Механизирана и ръчна направа и поддръжане на минерализовани ивици - 17 884 лм.

Извършените лесокултурни дейности са изпълнени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на *Наредба за условията и реда за възлагане*

изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и ЗОП.

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба Закона за горите и подзаконовите нормативни актове.

Попълват се „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи на околната среда и социално въздействие дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив“ от служителите при ТП "ДЛС - Тракия" преди маркиране на насажденията и преди започване на предвидените за провеждане горско - стопански дейности. Формулярите се попълват и окомплектоват към досието на насаждението. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Предоставят се при поискване от заинтересованите страни.

При всяка подготовка на технологичен план се отразяват съответните видове и консервационни стойности в карнет – опис на съответния подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горско - стопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности. На терен от служителите на ТП "ДЛС - Тракия" се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, видовете и местообитанията.

2. Добитата и реализирана дървесина за период 01.01.2017 година до 31.12.2017 година по данни от информационната система на ИАГ е както следва :

ОБЩО ДЪРВОДОБИВ – 54 993 м³, в т.ч.:

- Добив на дървесина от местно население - корен – 1 126 м³;
- Промислен дърводобив - корен – 46 290 м³;
- Продажба на добити количества дървесина - 6 948 м³;
- Реализация на дървесина по чл. 193 - 430 м³;
- Дървесина за нуждите на ТП - 139 м³;

Изпълнението е на 109.33% спрямо заложения разчет за годината. Причина за преизпълнението на заложения разчет за 2017 година се дължи на комплексни причини: високите темпове на работа от страна на фирмите-партньори, завишения интерес към покупка на повредената дървесина, постоянно възникващи съхнещи короядни петна и разпространение на повредени количества дървесина от гъбното заболяване причинено от гъбата *Sphaeropsis sapinea*.

3. През 2017 година е извършен ремонт на съществуващи горски пътища като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп /1017 бр./ на превозните средства с указания за преустановяване на движение при лоши метеорологични условия.

Основен проблем за стопанството е свързан с движение и опазване от дърводобивните фирми на пътища, които преминават през няколко вида собственост /държавни горски територии, на физически лица и общинска/, както и извършвания дърводобив касае не само държавни, но и ползване от гори собственост на физически лица. Необходимо е да се осъществят срещи със заинтересованите страни и договорят точни и ясни правила, които да регламентират и определят начина на преминаване, стопанисване, ремонт и поддръжка от всички ползватели ползващи тези пътища.

За добива и реализация на дървесина през 2017 година са сключени 73 бр. договори, от които за преходни обекти 23 бр. и за редовни обекти 50 бр. договори.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от горски територии държавна собственост, стопанисвани от ТП "ДЛС - Тракия":

- Дървесина – 54 993 м³ от различни видове гори и категории:
  - превес има добива на иглолистната дървесина - 64 %, а широколистната - 36 %;
  - превес има добива на категорията дърва - 57 %.
- Добитите недървесни горски продукти през 2017 година са:
  - за диворастящи гъби (*челядинка, манатарка, дипленка, тръбенка, пачи крак, саждивка, смръчкула, масловка, булка, рижика*) са издадени 5 броя позволителни. На фирмите на които са издадени същите, са изпратени писма за обратна информация за събраните количества гъби. Към този момент не е получена такава.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” са установени:

- От абиотични въздействия основно вследствие на възникнали през ранната пролет множество снеголоми, снеговали, ветроломи и ветровали в държавни горски територии на стопанството, са подадени 8 бр. сигнални листове за снеголом, снеговал, ветролом и ветровал; за съхнене на леторасли и клонови на бора - 86 бр.
- Насекомни вредители по иглолистни видове - върхов и шестъб корояди 116 бр., от борова процесия - 0 бр. сигнални листове. Причина за това е проведената авиобиологична борба с много добър ефект. Насекомни вредители по широколистните видове – тополов цигарджия – 3 бр. сигнални листове; тополов листопад – 2 бр. сигнални листове. Болести по широколистни видове - за съхнене 14 бр. сигнални листове. Болести по иглолистните – за съхнене 1 бр. сигнални листове. Повреди причинени от дивеча – 2 бр. сигнални листове. ОБЩО сигнализираните нападения 232 бр., като в т.ч. са 230 бр. в ДГТ и 2 бр. в ЧГТ.
- Повредените дървета са инвентаризирани, като по голямата част от инвентаризираната маса е възложена за добив, по чл. 27 от наредбата или предоставена за ползване на корен. Част от същата (върху малки площи) от широколистни видове е предоставена за ползване от месното население по ценоразпис по реда на чл. 71 т. 1, 2, 3, 4, 5, 6 от НУРВИДГТ - ДОСПДНГП.
- Една голяма част от инвентаризираните повредени и пострадали дървета се намират в труднодостъпни части, като тези площи не представляват интерес за местното население.

V. ИЗПОЛЗВАНИ ХИМИЧНИ И БИОЛОГИЧНИ ПРЕПАРАТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА.

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” са използвани следните препарати за растителна защита:

- химични препарати - Глифозат, Моспилан 20 СП, Овощарска замазка;
- торове - Амониева силитра;
- хигроскопични препарати - Тераует;

Същите са използвани по предписание на ЛЗС - Пловдив, активните им вещества не попадат в изброените такива в Приложение № 4.

VI. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности (изведени сечи) през 2017 година е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП "ДЛС - Тракия". От изготвени и представени оценки на въздействието на може да се направят следните по общи констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой не са констатирани повреди над допустимите /над 2% по брой от оставащите на корен дървета/.
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия – тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани.
- Оставяне на мъртва дървесина: в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина стояща и лежаща.
- Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие при установяване се описва в Приложение № 3 и се записва текст за неразделната му част от технологичния план и карнет-описа на насажденията и се описват мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет - описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения не са констатирани негативни такива от насажденията с проведена оценка на въздействие.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура – констатира се неблагоприятни въздействия върху съществуващата горска пътна инфраструктура при движение на превозни средства за извоз на дървесина и нарушаване на ограничителните условия за достъп до горските територии при неблагоприятни метеорологични фактори.

От направените констатации са набелязани следните основни действия и мерки за намаляване на отрицателното въздействие: увеличаване контрола при движение на превозните средства по горските автомобилни пътища проверка на разрешителните за достъп в ГТ и спазване на ограниченията за движение на товарните превозни средства на всички ползватели.

VII. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1. през изминалите години се правят наблюдения и резултатите се записват в Приложение № 1.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2, и 1.3 за редки, застрашени и ендемични животински видове; формуляр за мониторинг на биологичното

разнообразие и ВКС 1.2 на застрашени, изчезващи и ендемични растения, както и формуляр за мониторинг на ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП "ДЛС - Тракия". Тези формуляри са приложими и през 2017 година и беше извършен мониторинг на биологичното разнообразие на редките застрашени и ендемични растителни и животински видове на територията на ТП "ДЛС - Тракия".

Попълнени са формуляри за следните животински видове:

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове:

Черен кълвач – установен през 2017 година: 2 броя индивиди, наблюдение на поведение /стоящо/ от служител на ТП "ДЛС - Тракия";

Черен шъркел – установен през 2017 година: 1 брой, наблюдение на поведение /в полет/ от служител на ТП "ДЛС - Тракия";

Червеногуша мухоловка – установен през 2017 година: 5 броя индивиди, наблюдение на поведение /в полет, стоящо/ от служител на ТП "ДЛС - Тракия";

Осояд – установен през 2017 година: 1 брой, наблюдение на поведение /в полет/ от служител на ТП "ДЛС - Тракия";

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове.

През периода в проучваната територия, не са картирани находища на растителни видове, включени в Приложение № 1 към националното ръководство, установени на ДЛС поради това, че такива не са идентифицирани в границите на проучваната територия.

Мониторинг на ВКС 3. Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

G1.2232(0) Helleno-Balkanic ash-oak-alderforests (Longos forests) - Смесените низинни и крайречни гори и лонгози.

G1.3155 Rhodopide Mediterranean poplar galleries - Крайречни гори.

G1.6921 Southeastern Moesian acidophilous beech forests - Гори с преобладание на бук с основен едификатор обикновен бук (*Fagus sylvatica*). На територията на ДЛС „Тракия” са представени типичните ацидофилни букови гори от асоциация *Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae*.

G1.6922 Southeastern Moesian neutrophile beech forests - Неутрофилните букови гори. Типични неутрофилни букови гори (асоциация *Asperulo-Fagetum*). Мезофитни букови гори върху сравнително бедни почви (асоциация *Festuco drymejae-Fagetum*). - 22 бр. Приложение № 6.

G1.661 Medio-European dry-slope limestone beech forests - Ксеротермофилни гори, развиващи се върху варовити, често плитки почви от типовете лесивирани файоземи (*Luvic Phaeozems*) и рендзини (*Rendzic Leptosols*). Основен дървесен вид е обикновеният бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*).

G1.69 Thermophilous Moesian beech forests - Чисти и смесени широколистни гори с основен едификатор обикновен бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*). - 31 бр. Приложение № 6.

G1.7C1 [Ostrya carpinifolia] woods - Съобщества с участие на воден габър (*Ostrya carpinifolia*).

G1.7C41 Silver lime woods - Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), възникнали предимно вторично на мястото на дъбови гори.

G1.A4 Ravine and slope woodland - Смесени широколистни гори разположени на стръмни и урвисти места. Характерни растителни видове са планински ясен (*Fraxinus excelsior*), обикновен явор (*Acer pseudoplatanus*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*) и едролистна липа (*Tilia platyphyllos*).

G1.9135 Ilyro-Moesian montane birch woods - Естествени чисти и смесени гори с доминиране на бяла бреза (*Betula pendula*) и участие на обикновен смърч (*Picea abies*), бял бор (*Pinus sylvestris*), обикновена ела (*Abies alba*), обикновен бук (*Fagus sylvatica*), бяла мура (*Pinus peuce*) и трепетлика (*Populus tremula*).

G3.16 Moesian [*Abies alba*] forests - Горите от обикновена ела (*Abies alba* subsp. *alba*) имат ограничено разпространение в планините на България. - 8 бр. Приложение № 6.

G3.1E1 Southeastern Moesian [*Picea abies*] forests - Горите от смърч са доминиращи в иглолистния горски пояс в планините на България.

G3.56(1) Helleno-Balkan Pallas' pine forests - На Балканския полуостров, включително територията на България, расте подвидът паласов черен бор (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*). - 4 бр. Приложение № 6.

G4.6 Mixed [*Abies*] - [*Picea*] - [*Fagus*] woodland - Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и/или обикновена ела (*Abies alba*) и/или обикновен смърч (*Picea abies*). - 2 бр. Приложение № 6.

Гори във фаза на старост (Old growth forests) - Горите във фаза на старост (Old growth forests). - 1 бр. Приложение № 6.

Горите с висока конзервационна стойност (ГВСК) на територията на ТП "ДЛС - Тракия" и извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

VIII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ - ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И /ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Отношението на местното общество се променя с оглед на природните бедствия, които се наблюдават през последните години. Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горската сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост от ТП "ДЛС - Тракия" се осъществява по отговорен начин съчетаващ екологичните, икономически и социални ползи от горите.

IX. ВЪЗНИКНАЛИ ПОЖАРИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС - Тракия" има регистриран 1 бр. пожари с обща площ 0,2 ха., като същия е в ДГТ.

X. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През изтеклата година кметствата и общините бяха писмено информирани за възможностите на стопанството за задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал. Същите бяха писмено информирани относно вид на дейност, обекти, местности, сключени договори, маршрути на движение на транспортните средства по горските автомобилни пътища на ТП "ДЛС - Тракия".

Местните жители закупуват дървата за огрев на базата на установен ценоразпис. Позволителните за сеч се издават на домакинствата по списък, който се предоставя от кмета на всяко населено място.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев и координацията в това отношение с ТП "ДЛС - Тракия" е добра.

XI. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ПРОДУКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване принципите на горската сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления екологични, икономически и социални, които са обвързани с голям брой заинтересовани страни.

За спазване принципите и критерии по горска сертификация е необходимо отстраняване на пропуски и по отговорен подход от служителите на стопанството свързан с мониторинг на въздействието на горскостопански дейности и регулярен мониторинг на идентифицираните ГВСК.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДЛС - Тракия" насочено към всички заинтересовани страни.

ДИРЕКТОР ТП „ДЛС - ТРАКИЯ“:
(ИНЖ. ОГНЯН ХРИСТОВ)